

81. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2023

Izglītības kvalitātes pamatā - labbūtības veidošana skolā

Marika Boķe
Krustpils pamatskolas
direktore vietniece izglītības jomā

Darba mērķis

izpētīt kā labbūtības veidošana skolā ietekmē skolēnu mācīšanās un skolotāju darba kvalitāti

Labbūtība (wellbeing)

Wellbeing latviski tulko dažādi – labsajūta, labizjūta, labbūtība

Labbūtība (šeit arī labklājība) skolā ir stāvoklis, kurā:

- a) visiem iesaistītajiem (izglītojamajiem, pedagogiem, administrācijai u.c.) ir pozitīvas emocijas un attieksme pret skolu kopumā;
- b) ir pozitīvs pašvērtējums saistībā ar mācībām. (IKVD, 2021)

Kritērijs «Drošība un psiholoģiskā labklājība»

Kritērijs apskata šādus izglītības iestādes darba aspektus:

- Iekšējās kārtības noteikumi un to ievērošana
- Iekļaujoša fiziskā un emocionālā vide
- Fiziskā un emocionālā drošība
- Skolas kopiena un piederības sajūta skolas kopienai

Galvenie koncepti un jēdzieni izvērtēšanai:

- Cienpilna komunikācija
- Mobings, bulings, ņirgāšanās
- Ārkārtas situācijas un to risināšana
- Labbūtība (psiholoģiskā labsajūta)

Konkrēti, labsajūta skolā nozīmē

- justies droši, novērtēti un cienīti
- aktīvi un jēgpilni iesaistīties akadēmiskās un sabiedriskās aktivitātēs
- ar pozitīvu pašnovērtējumu, pašefektivitāti un autonomijas sajūtu
- pozitīvas un atbalstošas attiecības ar skolotājiem un vienaudžiem
- piederības sajūta savai klasei un skolai
- jūtas laimīgi un apmierināti ar savu dzīvi skolā

Well-being at school: pieejams <https://education.ec.europa.eu/education-levels/school-education/well-being-at-school>

Tiek uzskatīts, ka pieci galvenie labklājības veidi ir:

- Emocionālā labklājība
- Fiziskā labsajūta
- Sociālā labklājība
- Labklājība darba vietā
- Sabiedrības labklājība

Well-being at school: pieejams <https://education.ec.europa.eu/education-levels/school-education/well-being-at-school>

Kāpēc skolā ir svarīga labsajūta?

- atbalstot **skolēnus veselīga dzīvesveida izvēlē un izprast viņu izvēles ietekmi uz viņu veselību un labklājību**
 - spēj **sniegt skolēniem uzticamu informāciju un padziļināt izpratni par izvēlēm, ar kurām viņi saskaras**
 - pastāv **tieša saikne starp labklājību un akadēmiskajiem sasniegumiem**
 - svarīga arī **svarīgu demokrātisku kompetenču attīstīšanai**
-
- Improving well-being at school: <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/improving-well-being-at-school#4>

Skolēnu labklājības risināšana skolā sākas ar to, **lai palīdzētu skolēniem justies, ka viņi katrs ir pazīstams un novērtēts kā indivīds pats par sevi un ka skolas dzīvei viņiem ir nozīme un mērķis .**

Bet kāpēc labklājībai skolās ir jāpiešķir īpaša prioritāte?

Kas var ietekmēt labklājību skolā?

- Slikta fiziskā veselība
- Slikta garīgā veselība
- Apstākļi mājās
- Atbalsts skolas ietvaros

Kā saglabāt brīvdienu sajūtu

1. Atkārtoti izveidojiet savienojumu ar mērķi
2. Mācībā izmantojiet izaugsmes domāšanas veidu
3. Koncentrējieties uz laipnību un pateicību
4. Izveidojiet skaidras robežas starp mājām un skolu
5. Izveidot efektīvas informācijas sniegšanas un mentoringa struktūras
6. Izveidojiet labus miega ieradumus
7. Veidojiet savu emocionālo noturību
8. Turpiniet koncentrēties uz saviem mērķiem
9. Apbalvojiet sevi
10. Veidojiet jaunus sakarus un attiecības

Secinājumi

1. Labbūtība ir stāvoklis, kurā visiem iesaistītajiem ir pozitīva attieksme pret skolu un pozitīvs pašvērtējums pret mācībām.
2. Labbūtības veidošana un esamība tiek vērtēta arī skolas pašvērtējumā.
3. Skolēni, kuri izjūt labklājību, var veidot pozitīvas attiecības ar citiem un baudīt tās un justies piederīgi savai skolas kopienai
4. Labbūtība ir svarīgs līdzeklis, kā mazināt priekšlaicīgu skolas pamešanu un uzlabot bērnu prasmes lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs.
5. Skolas labklājība bieži tiek ignorēta, taču tā ir ļoti svarīga skolotājiem un skolēniem.

Izmantotās informācijas avoti

1. Kas ir labbūtība: pieejams <https://metacoach.lv/tag/kas-ir-labbutiba/>
2. Ikviena cilvēka rīcība skolā pauž vērtības: pieejams <https://www.skola2030.lv/lv/jaunumi/blogs/ikviena-cilveka-riciba-skola-pauz-vertibas>
3. Well-being at school: pieejams <https://education.ec.europa.eu/education-levels/school-education/well-being-at-school>
4. Improving well-being at school: pieejams <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/improving-well-being-at-school#4>
5. <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/improving-well-being-at-school#4>
6. Why Is Wellbeing Important in Schools? Pieejams https://edtechbooks.org/wellbeing/important_in_schools
7. Padome rīkojas, lai veicinātu bērnu panākumus skolā visā ES: pieejams <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2022/11/28/council-takes-action-to-boost-school-success-of-children-across-the-eu/>

Izmantotās informācijas avoti

8. LIZ ROBSON-KELLY. Why is mental health and wellbeing important for schools?: pieejams <https://www.worthit.org.uk/blog/school-mental-health-wellbeing-important>

9. Wellbeing in schools - what it means and why it's important: pieejams <https://www.satchelpulse.com/uk/resources/wellbeing-in-schools.html>

10. Tips for teacher wellbeing. Pieejams <https://schools.au.reachout.com/articles/tips-for-teacher-wellbeing>

Paldies par uzmanību!

